

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders
Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 37213-2025

Medewerker	:	Mandy Luchtenberg
Team	:	Werk Inkomen Zorg
Datum	:	30 september 2025
Portefeuillehouder	:	wethouder Judith Compagner

BIJLAGEN: ☒ Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Olst-Wijhe, , 26642-2025
AFSTEMMING MET ☒ anders, nl. Wethouder J. Compagner en Michel Bruggeman ☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
ONDERWERP Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Olst-Wijhe

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Olst-Wijhe
2. De beleidsregels in te laten gaan op de dag na bekendmaking.

SAMENVATTING

Door de kinderopvangtoeslagaffaire is het vertrouwen in de overheid ernstig geschaad. Gezinnen die onterecht in grote problemen zijn gebracht door de affaire met kinderopvangtoeslag, krijgen hulp. Naast geld, biedt de overheid hulp om schulden op te lossen, en bijvoorbeeld hulp voor diegenen die hun baan of huis verloren. De Hersteloperatie Toeslagen moet ouders en kinderen weer regie over hun leven teruggeven. In de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) is geregeld dat het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) bevoegd is om brede ondersteuning te bieden aan personen die zijn getroffen door de toeslagenproblematiek.

De VNG-commissie heeft op 15 mei jl. ingestemd met het advies aan alle gemeenten om de opgestelde model-beleidsregels zo spoedig mogelijk te incorporeren in hun eigen beleid. De beleidsregels zijn daarom gebaseerd op de model-beleidsregels van de VNG, wat maakt dat elke gemeente in grote lijnen dezelfde beleidsregels hanteert. Dit draagt bij aan het vertrouwen in de overheid te herstellen, en uniforme en duidelijke kaders te bieden om hulp te verlenen op de gebieden financiën, gezin, werk, wonen en zorg.

AANLEIDING

In de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) is geregeld dat het college bevoegd is om brede ondersteuning te bieden aan personen die zijn getroffen door de toeslagenproblematiek. Deze brede ondersteuning wordt momenteel geboden aan 9 huishoudens binnen de gemeente Olst-Wijhe. Deze groep kan nog groter worden.

Sinds september 2020 ondersteunen gemeenten mogelijk gedupeerde ouders via de brede ondersteuning. Gemeenten zagen zich sindsdien geconfronteerd worden met een forse toename van het aantal aangemelde ouders (van 8.500 naar ruim 68.000), met nieuwe doelgroepen, met een zeer lange looptijd van de beoordeling en het financieel herstel door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) en een veranderende, steeds complexere en terugkerende vraag van ouders. Om die reden heeft de VNG samen met gemeenten, ouders en ketenpartners, in het voorjaar van 2024 een verkenning uitgevoerd om de brede ondersteuning toekomstbestendig in te richten. De verkenning heeft geresulteerd in een viertal verbetermaatregelen, waaronder het harmoniseren van het hulpproces, de duur en de looptijd van de brede ondersteuning. Deze verbetermaatregelen zijn per 1 januari 2025 verankerd in de Wet hersteloperatie toeslagen.

Gelijktijdig met de invoering van de wetwijziging heeft de spoedadviescommissie van Dam onderzocht en geadviseerd op welke wijze de hersteloperatie toeslagen verder verbeterd en versneld kan worden. Eén van de adviezen ziet toe op de brede ondersteuning. De adviescommissie constateert dat de verschillen in de brede ondersteuning tussen gemeenten wringen met het gelijkheidsbeginsel en zorgen voor veel frustratie bij ouders. Daarom adviseert de commissie om het kader waarbinnen gemeenten toeslagenuouders helpen te harmoniseren en vast te leggen. In reactie op het advies hebben gemeenten onder meer aangegeven zelf het initiatief te willen nemen ten aanzien van de aanbeveling om de brede ondersteuning te harmoniseren. Het model beleidsregels is hiervan één van de resultaten.

De beleidsregels bieden kaders voor de uitvoering en bieden meer duidelijkheid aan zowel ouders en kinderen die recht hebben op hulp. De beleidsregels dragen bij aan een geharmoniseerd afwegingskader tussen gemeenten onderling om tot het toewijzen van materiële of immateriële voorzieningen te komen. Ook wordt het proces van aanvraag tot beëindiging van de brede ondersteuning verduidelijkt. De mogelijkheid om maatwerk te bieden, zodat recht wordt gedaan aan de individuele situatie en behoeften van ouders, blijft behouden. De factoren die meewegen bij het bepalen van de ondersteuning zijn in de beleidsregels vastgelegd, waardoor de besluitvorming transparanter en consistentter wordt.

De VNG-commissie heeft op 15 mei jl. ingestemd met het advies aan alle gemeenten om de model-beleidsregels zo spoedig mogelijk te incorporeren in hun eigen beleid. De model-beleidsregels zijn een belangrijke stap op weg naar een eenduidige uitvoering van de brede ondersteuning door gemeenten. De model-beleidsregels zijn conform verzoek van de VNG-commissie geïncorporeerd in eigen beleidsregels, welke passend zijn voor de huidige werkwijze binnen de gemeente Olst-Wijhe.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststelling van de Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen gemeente Olst-Wijhe.

KADER

- Wet hersteloperatie toeslagen

ARGUMENTEN

- Het is onwenselijk dat ouders, kinderen en hun gezinnen onduidelijkheid of onrust ervaren wanneer zij brede ondersteuning ontvangen;
- De beleidsregels dragen bij aan uniformiteit en rechtsgelijkheid;
- De beleidsregels dragen bij aan transparantie en duidelijkheid, waardoor ouders beter weten waar ze aan toe zijn;
- Het vaststellen van beleidsregels draagt bij aan consistente besluitvorming en daarmee aan het vertrouwen in de overheid;

- De beleidsregels laten voldoende ruimte over voor het bieden van maatwerk, zodat recht wordt gedaan aan de individuele behoeften en situatie.
- De beleidsregels geven invulling aan het advies van de commissie van Dam om de brede ondersteuning tussen gemeenten te harmoniseren.

RISICO'S

De risico's die kunnen ontstaan is dat wanneer andere gemeenten in de regio deze beleidsregels niet vaststellen, er nog steeds verschil in afweging tussen gemeenten onderling zal zijn.

FINANCIËN

Het vaststellen van de beleidsregels heeft geen financieel gevolg. Gemeenten worden volledig financieel gecompenseerd vanuit het rijk voor de uitvoering van de brede ondersteuning.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

PARTICIPATIE

N.v.t.

COMMUNICATIE

N.v.t.

PLANNING EN UITVOERING

Na instemming met de beleidsregels, zal er conform deze beleidsregels worden gewerkt.